

Έτησια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας (έτος αναφοράς: 2024-2025)

Σχολική Μονάδα: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ - ΓΑΡΔΙΚΙΟΥ - 9180069

Σχολικό Έτος: 2024 - 2025

Ημερομηνία Εξαγωγής: 17/06/2025

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Καταγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, που κρίνονται σημαντικά για την αποτύπωση της εικόνας του σχολείου

Οι δράσεις που υλοποιήσαμε κατά το σχολικό έτος 2024-2025 υποδεικνύουν, με σαφήνεια, ότι όλες οι πτυχές της εκπαιδευτικής και παιδαγωγικής λειτουργίας συνδέονται στενά με τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές συνθήκες που επικρατούν στο μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας. Επιπλέον, αυτές οι συνθήκες επηρεάζονται από τον τρόπο και τους όρους με τους οποίους η Πολιτεία και το ΥΠΑΙΘΑ αντιμετωπίζουν αυτές τις παραμέτρους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Το σχολείο μας λειτουργεί σε μια περιοχή με πολύπλοκα κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά χαρακτηριστικά. Οι εκπαιδευτικοί και οι οικογένειες των μαθητών αποτελούν ένα πολυσύνθετο μωσαϊκό που περιλαμβάνει πληθυσμούς με ποικίλα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά και μορφωτικά χαρακτηριστικά, καθώς και ένα σημαντικό ποσοστό ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Τίθεται, λοιπόν, ένα ερώτημα: θα αγνοήσουμε τις συνολικές συνθήκες και την υλοποιούμενη εκπαιδευτική πολιτική, προς χάριν «δημοσιοποίησης» ιδιαιτεροτήτων; Κάτι τέτοιο θα οδηγήσει σε ανταγωνιστική αντίληψη των σχολείων, σε πιθανές ωραιοποιήσεις της δημόσιας εικόνας ή σε στρεβλώσεις και παρερμηνείες, μακριά από τις ανάγκες των μαθητών/τριών μας. Εξάλλου οι εκπαιδευτικές και παιδαγωγικές μας δράσεις είναι δημόσιες και γνωστές στη σχολική μας κοινότητα και είναι αποτυπωμένες, κατόπιν συζήτησης, στις αποφάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων. Η αποτύπωση ιδιαιτεροτήτων μπορεί να αδικεί τον πλούτο της εκπαιδευτικής ζωής, οδηγώντας σε μια μετέωρη ιεράρχηση και κατηγοριοποίηση που αποσπά την προσοχή από τον κεντρικό παιδαγωγικό στόχο: τη μορφωτική στήριξη και την προαγωγή του μαθητικού πληθυσμού και την εξέλιξη της κριτικής σκέψης και της κοινωνικοποίησης κάθε μαθητή. Γι' αυτό επιλέγουμε να εστιάσουμε την προσοχή μας αποκλειστικά στα γενικά χαρακτηριστικά.

Ζητήματα που Πρέπει να Επιλυθούν

- Η αναγνώριση και ενίσχυση του Ρόλου των Εκπαιδευτικών** ενισχύει την εκπαιδευτική διαδικασία. Παροχή επαρκών πόρων, αύξηση των μισθών, επιμόρφωση στη βάση των ενδιαφερόντων των εκπαιδευτικών και την αναγνώριση της σημασίας της εργασίας τους.
- Προγράμματα επιμόρφωσης** για όλους τους εκπαιδευτικούς, με απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα, εστιασμένη σε ανάγκες που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, με δωρεάν δημόσιο

χαρακτήρα και με ευθύνη των Παιδαγωγικών Τμημάτων. Επαναλειτουργία της μετεκπαίδευσης

3. **Η εξασφάλιση Επαρκών Υποδομών**, υλικών, κτηριακών και ηλεκτρονικών είναι κρίσιμη για την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Οι σχολικές μονάδες πρέπει να διαθέτουν σύγχρονες και ασφαλείς εγκαταστάσεις, εξοπλισμένες με την απαραίτητη τεχνολογία για την υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
4. **Η επαρκής Δημόσια Χρηματοδότηση της Εκπαίδευσης** είναι απαραίτητη για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων. Πρέπει να είναι σταθερή, διαφανής, επαρκής και να εξασφαλίζει ότι όλα τα σχολεία έχουν τα απαραίτητα μέσα για να υποστηρίξουν την εκπαιδευτική τους αποστολή.
5. **Η λειτουργία Αντισταθμιστικών Δομών** όπως τα Τμήματα Ένταξης, η Ενισχυτική Διδασκαλία, οι Τάξεις Υποδοχής, η ψυχολογική και υγειονομική υποστήριξη, είναι κρίσιμη για την υποστήριξη των μαθητών/τριών και ιδιαίτερα αυτών που προέρχονται από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Στελέχωση με μόνιμο, επαρκές και εξειδικευμένο προσωπικό και να υποστηρίζονται με την αναγκαία χρηματοδότηση, ώστε κανένα παιδί να μη βρίσκεται εκτός δημόσιας εκπαίδευσης.
6. **Η σταθερή μόνιμη εργασία Οργανικής Σχέσης** των εκπαιδευτικών είναι βασική για την ανάπτυξη διαρκών και ουσιαστικών σχέσεων με τους μαθητές και τις οικογένειές τους. Η εργασιακή ασφάλεια επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να επικεντρωθούν στη διδασκαλία και την παιδαγωγική τους αποστολή.
7. **Η ενσωμάτωση της Κριτικής των Εκπαιδευτικών στα Αναλυτικά Προγράμματα** είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη ενός προγράμματος σπουδών που να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί, μέσω της εμπειρίας τους, μπορούν να προσφέρουν πολύτιμες προτάσεις για το περιεχόμενο, τη στάθμιση και τον όγκο της ύλης, καθώς και την αναγκαιότητα και το είδος των διδακτικών υλικών, που πρέπει να παρέχονται δωρεάν.
8. **Η ενίσχυση των Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων**. Πολιτικές που προάγουν την κοινωνική ένταξη, ανταποκρίνονται στις ανάγκες, καταπολεμούν τις ανισότητες, την κατηγοριοποίηση και τους αποκλεισμούς, διαμορφώνουν όρους κοινωνικής δικαιοσύνης στο εκπαιδευτικό σύστημα.
9. **Ενίσχυση των Βιβλιοθηκών και της Τέχνης**. Η πρόσβαση σε βιβλία, η συμμετοχή σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες και η δωρεάν παρακολούθηση παραστάσεων προάγουν την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα και την πολιτισμική ανάπτυξη.

Τα παραπάνω ζητήματα παραμένουν άλυτα από την Πολιτεία.

Η επιμονή του Υπουργείου να πραγματοποιήσει εθνικές εξετάσεις στην Στ' Δημοτικού αυξάνει τους κινδύνους, δημιουργώντας περιβάλλον σύγκρισης και ανταγωνισμού που μπορεί να υπονομεύσει την κριτική σκέψη και την

εκπαιδευτική αποστολή των σχολικών μονάδων.

Διευκρινίζουμε, ότι η ποσοτικοποίηση στην οποία οφείλουμε να προχωρήσουμε εξαιτίας της υποχρεωτικής ποσοτικής αποτύπωσης στην εφαρμογή αυτή, στερείται επιστημονικής εγκυρότητας, και ως εκ τούτου δεν συναινεί σε αυτήν η επιστημονική, παιδαγωγική και επαγγελματική μας κρίση.

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Θετικά σημεία

Θετικά σημεία

Η ύπαρξη ενιαίων, καθολικών μορφωτικών και παιδαγωγικών στόχων για όλα τα παιδιά.

Η δωρεάν διανομή διδακτικών βιβλίων για όλα τα παιδιά.

Το διδακτικό υλικό που παράγεται από τους εκπαιδευτικούς της πράξης.

Η σταθερή πεποίθηση του εκπαιδευτικού σώματος για τον ανθρωπιστικό και παιδαγωγικό τους ρόλο.

Η συνεχής ανατροφοδότηση των γονέων, από τους εκπαιδευτικούς, για την πρόοδο των μαθητών και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Οι διαρκείς προσπάθειες των εκπαιδευτικών να υπάρχει γόνιμη επικοινωνία με τους γονείς, παρά τις καθημερινές δυσκολίες.

Οι καθημερινές προσπάθειες διαμόρφωσης αντισταθμιστικών και μορφωτικά επωφελών παιδαγωγικών πρακτικών. Είναι χαρακτηριστικό, από την έρευνα της ΔΟΕ, ότι παρά τις συνεχώς αυξανόμενες αντιξοότητες (ελλείψεις, κενά, όγκος ύλης, αύξηση μαθητών ανά τμήμα) το εκπαιδευτικό σώμα υλοποιεί σε μεγάλο βαθμό συνεργατικές μορφές μάθησης και διδασκαλίας. Το γεγονός αυτό βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με την εικόνα απαξίωσης των εκπαιδευτικών και του έργου τους που προβάλλεται προς την κοινωνία.

Η ανάδειξη των κοινωνικών παραμέτρων και διαστάσεων της εκπαίδευσης.

Η καταγραφή ερευνητικών δεδομένων από τους εκπαιδευτικούς, για τη σημερινή εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Σημεία προς βελτίωση

1. Ανάγκη περιορισμού της έκτασης και της δυσκολίας της «ύλης», δηλαδή ανάγκη χρονικής άνεσης για την εμβάθυνση στα διδακτικά αντικείμενα, με βάση τους εσωτερικούς ρυθμούς κάθε τμήματος.
2. Συστηματική και μακροχρόνια παρέμβαση για τον δραστικό περιορισμό μορφών που υπονομεύουν τον δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Ειδικότερα κατάργηση των μορφών πολυτυπίας που αναιρούν τον ενιαίο χαρακτήρα της εκπαίδευσης, όπως είναι τα πρότυπα σχολεία. Κατάργηση των εξεταστικών μορφών επιλογής και κατηγοριοποίησης των μαθητών. Τέτοιου είδους εξετάσεις όπως αυτές για την εισαγωγή σε πρότυπα σχολεία και οι εξετάσεις της λεγόμενης «ελληνικής PISA» ενισχύουν τα φροντιστήρια και τον

ατομικό ανταγωνισμό των μαθητών, υπονομεύοντας τόσο τη συνεργατική κουλτούρα, όσο και την παιδαγωγική σχέση με τη γνώση.

3. Ενίσχυση των θεσμικών δημοκρατικών οργάνων διοίκησης και συνεργασίας της εκπαιδευτικής κοινότητας και κατάργηση των πλατφορμών ατομικών καταγγελιών και ποινικοποίησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
4. Σταθερή-μόνιμη και όχι ευκαιριακή στελέχωση όλων των θέσεων αντισταθμιστικών δομών, όπως της παράλληλης στήριξης, τμημάτων ΖΕΠ, τμημάτων ένταξης. Δημιουργία οργανικών θέσεων.
5. Εξέταση του περιεχομένου των διδακτικών πρακτικών ως προς τη μορφωτική τους ωφέλεια, την αντισταθμιστική τους δυναμική, και τη δυνατότητά τους ως προς την άμβλυνση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών ανισοτήτων.
6. Περιορισμός του γεγονότος της μετακίνησης των εκπαιδευτικών σε διαφορετικές κάθε σχολικό έτος περιοχές της χώρας για να εργαστούν. Διορισμός- μονιμοποίηση των αναπληρωτών.
7. Αντιμετώπιση της ανεργίας, της φτώχειας και της περιθωριοποίησης μεγάλων τμημάτων της ελληνικής κοινωνίας, ώστε όλοι οι γονείς να μπορέσουν να παρακολουθήσουν και να υποστηρίξουν την πρόοδο των παιδιών τους.
8. Εκσυγχρονισμός των υποδομών (υλικών, κτηριακών , πολιτισμικών, ηλεκτρονικών) όλων των σχολείων.
9. Η χρηματοδότηση για τη δημόσια εκπαίδευση πρέπει να φτάσει στο 6% του ΑΕΠ και 20% των συνολικών κρατικών δαπανών. Αυτές οι δαπάνες θα πρέπει να είναι διαφανείς και «να προστατεύονται από μέτρα λιτότητας, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών που προωθούνται από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα», όπως διατυπώνεται στα 59 σημεία της UNESCO για την εκπαίδευση.
10. Λειτουργία βιβλιοθηκών, με πλήρη κάλυψη και χρηματοδότηση, σε κάθε σχολική μονάδα.
11. Η αύξηση των μισθών των εκπαιδευτικών.

Διοικητική λειτουργία

Θετικά σημεία

1. Η συνεχής προσπάθεια των εκπαιδευτικών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του ρόλου τους και στα καθήκοντά τους παρά τα εμπόδια που θέτουν οι εκπαιδευτικές πολιτικές του ΥΠΑΙΘΑ.
2. Το βαθύ αίσθημα παιδαγωγικής ευθύνης των εκπαιδευτικών που τους παρωθεί, παρά τις εμφανείς ανεπάρκειες των σχολικών δομών, να μην εγκαταλείπουν την προσπάθεια να διαχειριστούν τις κρίσεις που αναφύονται στο εσωτερικό

του σχολείου.

3. Ο διαρκής αγώνας των εκπαιδευτικών να εξασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις επιβίωσης των σχολείων παρά τη χρόνια υποχρηματοδότηση των σχολικών μονάδων.
4. Ο μεγάλος βαθμός συναντίληψης των εκπαιδευτικών για τα ζητήματα των σχολικών χώρων και υποδομών, για τα ζητήματα της χρηματοδότησης των σχολείων.
5. Η ανάδειξη της ιστορικής και κοινωνικής διάστασης των εκπαιδευτικών ζητημάτων, που διαμορφώνει προϋποθέσεις για αναστοχαστική δράση. Ειδικότερα η ανάδειξη των αρνητικών επιπτώσεων του επιθεωρητισμού.
6. Η ερευνητική καταγραφή που βρίσκεται σε εξέλιξη, για τα ζητήματα των κτιριακών υποδομών, των υλικοτεχνικών υποδομών και της χρηματοδότησης των σχολείων.

Σημεία προς βελτίωση

1. Η αύξηση της δημόσιας χρηματοδότησης των σχολικών μονάδων και η αποφυγή των ιδιωτικών διαμεσολαβήσεων. Σύμφωνα με τις συστάσεις του ΟΗΕ και της UNESCO η χρηματοδότηση της παιδείας θα πρέπει να ανέλθει στο 6% του ΑΕΠ ή στο 20% του κρατικού προϋπολογισμού (σελ. 55, 62)
<https://www.ei-ie.org/en/item/28473:activating-the-recommendations-of-the-un-high-level-panel-on-the-teaching-profession> και μάλιστα «πρέπει να μην υπόκειται σε μέτρα λιτότητας, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών που προωθούνται από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα».
2. Η άμεση και διαφανής κατανομή και απόδοση της χρηματοδότησης σε κάθε σχολική μονάδα.
3. Η σταθερή ενημέρωση των σχολείων για την κατανομή της χρηματοδότησης και τον απολογισμό κάθε έτους.
4. Η κρατική χορήγηση όλων των πάγιων δαπανών σε όλα τα σχολεία.
5. Η εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων για τις λειτουργικές ανάγκες των σχολείων.
6. Η επαναλειτουργία των Σχολικών Επιτροπών, μέσα από εκτεταμένη διαβούλευση με τα εκπαιδευτικά συνδικάτα.
7. Η δημιουργία σταθερών δομών υποστήριξης που γεφυρώνουν την απόσταση ανάμεσα στο σχολείο και τις οικογένειες των μαθητών/τριών και διευκολύνουν τη διαχείριση των κρίσεων που εκδηλώνονται στο εσωτερικό της σχολικής μονάδας.
8. Η έγκαιρη και πλήρης κάλυψη των κενών σε εκπαιδευτικό προσωπικό, ώστε να μην υπολειτουργούν οι εκπαιδευτικές δομές.
9. Να προστατευθούν οι εκπαιδευτικοί από απειλές που υπονομεύουν το έργο τους και το έργο του σχολείου.

Να προστατευθεί το δικαίωμα της απεργίας, σύμφωνα με τις συστάσεις του ΟΗΕ και της UNESCO (Φεβρουάριος 2024, σελ. 36 - 38, <https://www.ei-ie.org/en/item/28473:activating-the-recommendations-of-the-un-high-level-panel-on-the-teaching-profession>)

10. Να σταματήσει ο διαχωρισμός των σχολείων στη βάση ποσοτικών διακρίσεων που οδηγούν στην κατηγοριοποίησή τους και τη δημιουργία επιλέξιμων/ανταγωνιστικών προφίλ για κάθε σχολική μονάδα.
11. Η δημιουργία οργανικών θέσεων για όλες τις υπάρχουσες ειδικότητες εκπαιδευτικών, ώστε να μειωθεί η περιπλάνησή τους από σχολείο σε σχολείο.
12. Η πρόσληψη διοικητικού προσωπικού για τη γραμματειακή υποστήριξη των σχολικών μονάδων και συνολικότερα βοηθητικού προσωπικού.
13. Η απαλλαγή των εκπαιδευτικών από εξωδιδασκτικά καθήκοντα που δυσχεραίνουν το έργο τους και μειώνουν τον διαθέσιμο χρόνο που αφιερώνουν στις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών τους.
14. Η αύξηση των μισθολογικών απολαβών των εκπαιδευτικών.
15. Δημιουργία Τάξεων Υποδοχής, Τμημάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας και

Τμημάτων Ένταξης σε όλα τα σχολεία, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες των μαθητών/τριών.

Απαιτείται η δημιουργία και στελέχωση οργανικών θέσεων για τα τμήματα αυτά. Έτσι, οι εκπαιδευτικοί που θα στελεχώσουν τις σχετικές θέσεις θα αποτελέσουν ένα σταθερό σημείο αναφοράς για τα παιδιά αυτά, θα εμβαθύνουν στα σχετικά προβλήματα και θα συμβάλλουν καθοριστικά στην ανάπτυξη κατάλληλων παιδαγωγικών στρατηγικών αντιμετώπισής τους. Ακόμη, στο επίπεδο των κοινωνικών πολιτικών θα πρέπει να υπάρξει πρόνοια ώστε οι μαθητές των ευπαθών ομάδων να υποστηρίζονται συστηματικά με εστίαση στις ανάγκες τους και όχι ευκαιριακά μέσω χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων με συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης.

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Θετικά σημεία

Σημεία προς βελτίωση

Γ. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Λειτουργία

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Λειτουργία

Διοικητική λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Σχολείο και κοινότητα

Λειτουργία

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

0

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις

-

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Σημαντικότερα αποτελέσματα των Δράσεων

Η ποιότητα των εκδηλώσεων, η επιστημονική πληρότητα των εισηγητών και ο πλούτος του προβληματισμού που αναπτύχθηκε, ανέδειξαν σημαντικές πλευρές της ανεπάρκειας των εφαρμοζόμενων εκπαιδευτικών πολιτικών. Η διάθεση των συναδέλφων εκπαιδευτικών να συναντηθούν με τον ακαδημαϊκό λόγο βοήθησε σημαντικά στη διάχυση αυτού του προβληματισμού και των βασικών συμπερασμάτων του. Οι εκπαιδευτικοί έχουν απόλυτη συνείδηση ότι η επίτευξη των στόχων που τέθηκαν εξαρτάται από την ακολουθούμενη εκπαιδευτική πολιτική. Από το σύνολο των δράσεων ως σημαντικότερα αποτελέσματα καταγράφηκαν:

1. Η διαρκής και μαζική ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών.

Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις δράσεις ήταν ουσιαστική και μαζική, ενισχύοντας την πεποίθηση ότι η σχολική τάξη μπορεί να λειτουργήσει ως κοινότητα μάθησης μέσα σε ένα συνεργατικό και δημοκρατικό πλαίσιο.

2. Η ανάγκη ενίσχυσης της Δημόσιας και Δωρεάν Εκπαίδευσης.

Καθολική ήταν η διαπίστωση της ανάγκης για στήριξη του δημόσιου σχολείου, ιδιαίτερα μπροστά στην εφαρμοζόμενη πολιτική της υποχρηματοδότησης και της ιδιωτικοποίησης.

3. Τονίστηκε ο καθοριστικός ρόλος των κοινωνικοοικονομικών παραγόντων (ανεργία, φτώχεια, εργασιακή επισφάλεια) που επηρεάζουν τις σχέσεις εντός της σχολικής κοινότητας και δημιουργούν εκπαιδευτικές ανισότητες. Τονίστηκε επίσης η ανάδειξη των αναγκαίων υλικών προϋποθέσεων και υποδομών για τη βελτίωση του σχολείου, που προσκρούουν στην υποχρηματοδότηση των σχολικών μονάδων, στις ελλείψεις σε εκπαιδευτικό, επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό, στην απουσία μόνιμου και σταθερού εκπαιδευτικού προσωπικού, ώστε τα σχολεία να μπορούν να σχεδιάζουν σε βάθος χρόνου.

4. Αναδείχθηκε η σημασία της δημοκρατικής συγκρότησης και λειτουργίας του σχολείου για την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών και τη διαμόρφωση ενεργών πολιτών.

5. Καταγράφηκε η ανάγκη για κοινές διεκδικήσεις, στόχους και δράσεις που θα ενισχύσουν τις συνεργατικές παιδαγωγικές πρακτικές και το δημόσιο αγαθό της μόρφωσης.

6. Η διάχυση της συζήτησης στην Εκπαιδευτική Κοινότητα. Όλες οι δράσεις τεκμηριώθηκαν σε ηλεκτρονική έκδοση, προωθώντας τη συζήτηση, τον αναστοχασμό και την ευρύτερη συμμετοχή της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Εξειδικευμένα Θέματα που Αναδείχθηκαν:

7. Εξετάστηκαν οι δυνατότητες και οι κίνδυνοι από την είσοδο της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαιδευτική διαδικασία.

8. Τονίστηκε η ανάγκη για ουσιαστική, συμμετοχική επιμόρφωση, με τους εκπαιδευτικούς ως συνδιαμορφωτές του περιεχομένου, της διάρκειας και των όρων της και όχι άβουλους δέκτες άνωθεν επιλογών.

9. Η κριτική αποτίμηση των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών (ΠΣ). Αναδείχθηκαν προβληματισμοί σχετικά

με την ποιότητα, τη μεθοδολογία και τη θεωρητική θεμελίωση των νέων ΠΣ, καθώς και την απομάκρυνσή τους από αρχές διαθεματικότητας και παιδαγωγικής ελευθερίας. Αναδείχθηκε η απουσία τεκμηριωμένης αποτίμησης από το ΥΠΑΙΘΑ για τα υλοποιούμενα προγράμματα και η ανάγκη να αποσυνδεθούν από κάθε μορφή αξιολόγησης-κατηγοριοποίησης μαθητών, εκπαιδευτικών και σχολικών μονάδων.

10. Αντιμετώπιση Σχολικής Αποτυχίας και Εκπαιδευτικών Ανισοτήτων.

Οι δράσεις κατέδειξαν την ανάγκη για πολιτικές άμβλυνσης των ανισοτήτων και στήριξης των ευάλωτων μαθητών, ενάντια στη λογική του ανταγωνισμού και της «ατομικής ευθύνης».

11. Η σημασία της ενίσχυσης των Σχολικών Βιβλιοθηκών. Τονίστηκε ο ρόλος των σχολικών βιβλιοθηκών ως εργαλείο ενίσχυσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, άρσης εκπαιδευτικών και μορφωτικών ανισοτήτων και καλλιέργειας της φιλαναγνωσίας.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι βασικοί παράγοντες δυσκολίας παραμένουν:

α) Η απουσία διαλόγου του Υπουργείου Παιδείας με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών. Το γεγονός ότι οι απόψεις και τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κλάδου δεν συζητούνται με επιλογή του Υπουργείου Παιδείας.

β) Η ένταση των περιστατικών διοικητικής πίεσης, ο αυξημένος φόρτος γραφειοκρατικής εργασίας, η θεαματική αύξηση άδικων διώξεων σε βάρος εκπαιδευτικών, η απαξίωση των συλλογικών οργάνων και ιδιαίτερα του ρόλου του συλλόγου διδασκόντων. Τα παραπάνω υποβαθμίζουν τις δημοκρατικές λειτουργίες, απαξιώνουν τον ρόλο των εκπαιδευτικών και εντείνουν την επαγγελματική τους εξουθένωση.

γ) Το κλίμα ανταγωνισμού και τα αρνητικά στερεότυπα που προβάλλονται στο κοινωνικό σώμα για το επάγγελμα του εκπαιδευτικού με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα φορτισμένο περιβάλλον και να ευθαρρύνεται η στοχοποίηση των εκπαιδευτικών για κάθε κακοδαιμονία του εκπαιδευτικού συστήματος.

δ) Η συνολικότερη οικονομική, κοινωνική, πολιτισμική κρίση και οι επιπτώσεις της στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ανάδειξη Πρακτικών και προτάσεις για αξιοποίησή τους από άλλα σχολεία (προαιρετικά).

Πρακτική 1

Άξονας

Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Τίτλος Δράσης

Ανταλλαγή εμπειριών, μελέτη ερευνών, συζήτηση και αναστοχασμός σχετικά με την επίδραση των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών στην εκπαιδευτική διαδικασία, στη διδασκαλία και τη μάθηση. Συγκέντρωση υλικού και μελετών για τα αναλυτικά προγράμματα, τη θεωρία, τη θεματολογία και τη διδακτική τους. Συμμετοχή σε σχετικές ημερίδες και συνέδρια. Διερεύνηση προτάσεων και λύσεων.

Στόχος Βελτίωσης

Ανάδειξη του κεντρικού ρόλου των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών στην εκπαιδευτική διαδικασία, στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Κριτική ανάλυση των νέων αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών και των γενικότερων στοχεύσεών τους, της σημασίας του όγκου και του βαθμού δυσκολίας της ύλης στην εκπαιδευτική διαδικασία, της επιρροής που έχουν στη διδασκαλία και τη μάθηση, αλλά και στη σχολική αποτυχία ιδιαίτερα σε μαθητές/τριες όπου οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και το μορφωτικό κεφάλαιο των οικογενειών τους εμποδίζουν την πρόσβαση στη γνώση. Κριτική προσέγγιση του περιεχομένου των νέων αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών, των αξιών που προβάλλουν αλλά και των διδακτικών στόχων που θέτουν.

Αναστοχασμός για τα βασικά στοιχεία που πρέπει να χαρακτηρίζουν τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών του Δημοτικού Σχολείου ώστε να συμβάλλουν θετικά στην ολόπλευρη μόρφωση και τη διαμόρφωση της κριτικής σκέψης των μαθητών/τριών.

Ενέργειες Υλοποίησης

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

Ιανουάριος 2025: Διαμόρφωση εμπεριστατωμένης επιστολής προς την Πανεπιστημιακή κοινότητα (ελληνική και διεθνή), με τεκμηριωμένη παρουσίαση τόσο των γενικών εκπαιδευτικών ζητημάτων, όσο και του προς εξέταση ζητήματος.

2 Φεβρουαρίου 2025: Διαδικτυακή εκδήλωση με θέμα: «Ανισότητες, σχολική αποτυχία. Ατομική ευθύνη ή κοινωνική

ζήτηση; Εκπαιδευτικές και κοινωνικές παράμετροι του έργου των εκπαιδευτικών».

Εισηγήθηκαν: 1. Ασκούνη Νέλλη, Καθηγήτρια ΤΕΑΠΗ του ΕΚΠΑ. 2. Κυρίδης Αργύρης, Καθηγητής ΤΕΑΠΕ του Α.Π.Θ. 3.

Παυλίδης Περικλής, Καθηγητής και Πρόεδρος ΠΤΔΕ του Α.Π.Θ.

Φεβρουάριος 2025: Παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων και επιστημονικών συμπερασμάτων για το ζήτημα.

Φεβρουάριος – Απρίλιος 2025: Εξέταση αρχείων και διατριβών από το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (<https://www.didaktorika.gr/eadd/>)

6 Μαΐου 2025: Συνεδριακή Ημερίδα με θέμα: «Αναλυτικά Προγράμματα - Στοχεύσεις - Προσεγγίσεις - Κριτική».

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος. Εισηγήθηκαν: 1. Γρόλλιος Γιώργος, Ομ. Καθηγητής ΠΤΔΕ/ΑΠΘ. 2. Ζάχος Δημήτρης,

Αν. Καθηγητής ΠΤΔΕ/ΑΠΘ. 3. Λιακοπούλου Μαρία, Αν. Καθηγήτρια στο ΠΤΔΕ / Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. 4. Μάγος

Κώστας, Καθηγητής ΠΤΠΕ/Π.Θ.

Απρίλιος – Μάιος 2025: Ηλεκτρονική έκδοση (πρακτικά ημερίδας – Επιλογή άρθρων)

Πρακτική 2

Αξονας

Σχολείο και κοινότητα

Τίτλος Δράσης

Παρουσίαση βασικών αρχών λειτουργίας της χρηματοδότησης των Σχολικών Μονάδων από τους Δήμους. Καταγραφή και δημοσιοποίηση των πρακτικών που ακολουθούνται από τους Δήμους για τη χρηματοδότηση των Σχολικών Μονάδων. Συζήτηση για τις αιτίες και τις συνέπειες αυτών των πρακτικών διαχείρισης της χρηματοδότησης. Παρουσίαση ενός πλαισίου αρχών διαχείρισης που ανταποκρίνεται στις παιδαγωγικές και μορφωτικές ανάγκες της σύγχρονης εκπαιδευτικής διαδικασίας και των σχολικών υποδομών.

Στόχος Βελτίωσης

Κατάδειξη των προβλημάτων από την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και των συνεπειών της κατάργησης των Σχολικών Επιτροπών, στην πλειοψηφία των Δήμων. Ανάδειξη της μεθοδευμένης προσπάθειας, μέσω της οικονομικής ασφυξίας, να κατηγοριοποιηθούν τα σχολεία και να οδηγηθούν στην αναζήτηση πόρων.

Καταγραφή πρακτικών διαχείρισης της χρηματοδότησης για τα λειτουργικά και άλλα έξοδα των σχολείων, από τους Δήμους, ανάδειξη προβλημάτων και λύσεων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη σωστή λειτουργία των σχολείων είναι:

Αύξηση του προϋπολογισμού για την παιδεία και του ποσού για τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων, χωρίς άμεση ή έμμεση ιδιωτική διαμεσολάβηση.

Άμεση και διαφανής κατανομή και απόδοση της χρηματοδότησης σε κάθε σχολική μονάδα.

Δωρεάν κρατική χορήγηση των παγίων δαπανών σε όλα τα σχολεία (ενέργεια, θέρμανση, επικοινωνία, ύδρευση, καθαριότητα).

Κατάργηση του ΦΠΑ για τις σχολικές μονάδες.

Ανάδειξη της αναγκαιότητας, στο πλαίσιο ενός γνήσιου δημόσιου δωρεάν σχολείου, να μην υφίσταται καμιά οικονομική επιβάρυνση των γονιών για τη λειτουργία των σχολείων.

Ενέργειες Υλοποίησης

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

Ιανουάριος 2025: Διαμόρφωση εμπεριστατωμένης επιστολής προς την Πανεπιστημιακή κοινότητα (ελληνική και διεθνή), καθώς και προς τους φορείς των Δήμων και των Γονέων, με τεκμηριωμένη παρουσίαση τόσο των γενικών εκπαιδευτικών ζητημάτων, όσο και του προς εξέταση ζητήματος.

Φεβρουάριος – Απρίλιος 2025: Εξέταση αρχείων και διατριβών από το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών.

(<https://www.didaktorika.gr/eadd/>)

Φεβρουάριος – Απρίλιος 2025: Διαμόρφωση ερευνητικού ερωτηματολογίου για την αποτύπωση των εκπαιδευτικών υποδομών και των αναγκών των Σχολείων.

30 Μαρτίου 2025: Συμμετοχή σε διαδικτυακή ημερίδα με θέμα: «Σχολικές Επιτροπές. Η υποχρηματοδότηση ως εργαλείο εμπορευματοποίησης της παιδείας». Εισηγήθηκαν οι: 1. Χρήστος Βρεττάκος, Δήμαρχος Δραπετσώνας-Κερατσινίου, 2. Κώστας Πελετίδης, Δήμαρχος Πατρέων, 3. Ηλίας Σταμέλος, Δήμαρχος Καισαριανής.

18 Μαΐου 2025: Συμμετοχή σε διαδικτυακή ημερίδα με θέμα: «Εκπαιδευτικά σχολικά προγράμματα για τις μορφωτικές ανάγκες των μαθητών, με καθολική πρόσβαση και πλήρη χρηματοδότηση».

Εισηγήθηκαν οι: 1. Μπαγάκης Γιώργος, Ομ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, 2. Γούλας Βαγγέλης, Διδάκτορας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Μάιος 2025: Ηλεκτρονική έκδοση των πρακτικών των ημερίδων.

Υλικό (παράθεση υπερσυνδέσμου)

<https://doe.gr/συλλογή-κειμένων-2025/>

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις

Θέμα 1

Αξονας

Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Ειδικότερο Θέμα

<https://youtu.be/WtHyvflP2b4>

Θέμα 2

Αξονας

Σχολείο και κοινότητα

Ειδικότερο Θέμα

Σχολείο και Κοινότητα <https://youtube.com/live/gwKVyWxftjE?feature=share>
